

Stichting Informele Zorg Twente
Marcel Garritsen, Directeur

Postadres
Postbus 1117
7550 BC Hengelo

Bezoekadres
Deldenerstraat 59
7551 AC Hengelo

E. m.garritsen@siztwente.nl
T. 074 – 291 42 24 of 06 – 234 81 239

Hengelo, 11 september 2013

Betreft: Informerend schrijven rondom visie SIZ Twente en de structurele inzet van extra middelen voor de ondersteuning van mantelzorgers

Geachte raadsleden,

NOS, 20 juli 2013:

Mantelzorgers doen hun werk vrijwillig, en dat moet zo blijven. In een brief aan de Tweede Kamer schrijft staatssecretaris Van Rijn van Volksgezondheid dat hij mantelzorgers geen zorgtaken zal opleggen.

"Vrijwilligerswerk en mantelzorg kun je vanwege de aard ervan niet verplichten", schrijft Van Rijn. "Dat ga ik dus ook niet doen." Hij denkt dat mensen afhaken als ze worden overvraagd of bezuinigingen moeten opvangen.

Het kabinet wil graag dat mensen zelf meer zorgtaken op zich nemen. "We krijgen steeds meer ouderen, en de behoefte aan zorg neemt toe. Je zult ten aanzien van de lichtere vorm van zorg een beroep op de omgeving moeten doen," zei Van Rijn in het Radio 1-programma Tros Kamerbreed. "Maar je moet dat verbinden aan professionele zorg."

Lijfsgebonden zorg:

Het is dan ook nadrukkelijk niet de bedoeling om mantelzorgers in te zetten voor zogenoemde lijfsgebonden zorg, zoals het wassen van iemand. Dat werk moet worden gedaan door professionals, vindt de staatssecretaris. In hun opleiding moet aandacht komen voor de manier waarop ze kunnen samenwerken met mantelzorgers.

Van Rijn wil mantelzorgers beter gaan ondersteunen. Gemeenten spelen daarin een belangrijke rol. Zij moeten er voor zorgen dat mantelzorgers worden opgevangen als de zorg hen te zwaar wordt, en dat iemand anders de zorg van hen overneemt. Bovendien moeten gemeenten zorgen voor een "blijk van waardering".

Nederland telt nu zo'n 3,5 miljoen mantelzorgers. Een groot deel daarvan doet dat werk voor langere tijd, en meer dan 8 uur per week.

Zie hier de meest recente uitspraken van staatssecretaris van Rijn over mantelzorg. Hij zegt daarin o.a.:

- Mantelzorg zal niet verplicht worden;
- De afstemming tussen formele en informele zorg moet geoptimaliseerd worden;
- Gemeenten ontvangen extra middelen om mantelzorgers te ondersteunen.

Gemeenten worden dus structureel extra gefinancierd voor de ondersteuning van mantelzorgers. De middelen daarvoor komen uit de bestaande middelen ten behoeve van het 'mantelzorgcompliment'. Het gaat daarbij om een macro bedrag van 64 miljoen euro per jaar!

Voor het werkgebied van SIZ Twente (10 gemeenten en 500.000 inwoners) gaat het dan om een extra bedrag van jaarlijks € 4 per inwoner. Een totaal van rond de € 2 miljoen structureel: een substantieel bedrag! Daarmee kunnen gemeenten een 'blijk van waardering' geven aan mantelzorgers. Dat hoeft niet per se in geld uitgedrukt te worden maar dat kan ook op een andere wijze: bijvoorbeeld in natura: respijtoorzieningen of ondersteuning voor specifieke doelgroepen.

Stichting Informele Zorg Twente

SIZ Twente ondersteunt mantelzorgers in Twente al 32 jaar. Dat doet zij in opdracht van - en gefinancierd door 10 gemeenten in Twente, waaronder ook uw gemeente. Daarbij gaat het om de uitvoering van de zogenaamde basisfuncties:

- Informatie;
- Advies en begeleiding;
- Emotionele ondersteuning;
- Praktische ondersteuning;
- Het bieden van respijtzorg;
- Educatie.

Voor iedere gemeente betekent dat een specifiek werkplan waarbij verschillende accenten gelegd worden. In alle gevallen is het inzetten van vrijwillige huishulp als vorm van ondersteuning (respijtzorg) een belangrijk onderdeel van het aanbod.

Met de toename van het beroep op de informele ondersteuning van mantelzorgers mede als gevolg van de transitie AWBZ zijn de ambities van SIZ Twente groter dan haar mogelijkheden op dit moment. SIZ Twente heeft in haar recent geformuleerde beleid aangegeven dat zij zich in de komende jaren wil richten op:

- Ondersteuning van (meer) belaste- en zwaarbelaste mantelzorgers;
- Optimaliseren van de afstemming tussen de formele en informele zorg: 'Samen sterk';
- Projectontwikkeling- en implementatie: innovaties in ondersteuning;
- Deskundigheidsbevordering voor mantelzorgers, vrijwilligers en professionele organisaties;
- Onderzoek en innovatie;
- Ontwikkelen en implementeren van respijtoorzieningen.

Waarbij de ondersteuning van mantelzorgers voor de gemeenten de hoofdtaak zal zijn. Dat is het deel dat de gemeenten ook financieren. Voor alle andere activiteiten richt SIZ Twente zich (ook) op andere opdrachtgevers in de markt. Uitgaande van per opdracht betalende opdrachtgevers. Vaak in de vorm van projectmiddelen. Tijdelijk geld dus. Partners kunnen dan zijn::

- Gemeenten;
- Andere overheden;
- Zorgverzekeraars;
- Zorginstellingen;
- Patiënten- en consumentenorganisaties;
- Provinciale organisaties;
- Welzijnsinstellingen;
- Scholingsinstellingen .
- Opleidingsinstituten

Ondersteuning mantelzorgers vraagt een extra impuls

SIZ Twente richt zich met haar vernieuwde werkproces in opdracht van de gemeenten dus op de ondersteuning van belaste en zwaarbelaste mantelzorgers. Ook de ondersteuning van mantelzorgers uit specifieke doelgroepen hoort daarbij. Als gevolg van de genoemde transitie in de AWBZ en de Jeugdzorg behoeven deze ondersteuningsvormen een nieuwe impuls. Zowel qua omvang als ook qua inhoud en werkvorm gaan er andere behoeften ontstaan bij de doelgroep mantelzorgers. Daarmee wil SIZ Twente zich richten op de toekomst en klaar zijn voor de veranderende vraag die op haar afkomt.

Om te kunnen blijven inspelen op de vraag wil SIZ Twente op de volgende terreinen extra activiteiten ontwikkelen en aanbieden:

- Blijvend optimaliseren van de samenwerking tussen formele en informele zorg
- Aandacht besteden aan de werkende mantelzorger
- Ontwikkelen en aanbieden van respijtovereenkomsten
- De allochtone mantelzorger ondersteunen
- Samen met de GGZ instellingen de ondersteuning van mantelzorgers van GGZ cliënten verbeteren
- De ondersteuning van mantelzorgers van dementerenden optimaliseren
- De ondersteuning van jonge mantelzorgers optimaliseren

SIZ Twente wil graag **in samenspraak** met de gemeenten in haar werkgebied een **samenhangend** werkplan ontwikkelen voor de komende jaren, gefinancierd vanuit de extra middelen die de gemeenten gaan ontvangen. De nadruk ligt hierbij op een gezamenlijke aanpak: alle activiteiten kunnen efficiënter op een grotere schaal dan een gemeentelijke schaal worden georganiseerd en uitgevoerd!

Tijdens het symposium van SIZ Twente op 25 september 2013 in Borne (waarvoor u onze uitnodiging reeds hebt ontvangen en wij u graag hopen te begroeten) zal SIZ Twente nader ingaan op deze plannen. Ook ben ik te allen tijde bereikbaar voor het verstrekken van extra informatie of een (persoonlijke) toelichting naar aanleiding van dit schrijven.

Met vriendelijke groet,

Marcel Garritsen
Directeur SIZ Twente